

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce

T-Mobile Czech Republic a.s.,
se sídlem Tomíčкова 2144/1, 148 00 Praha 4

proti
žalovanému

Český telekomunikační úřad,
se sídlem Sokolovská 219/58, 190 00 Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí předsedkyně rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 26. 3. 2020, č. j. ČTÚ-20 082/2019-603,

takto:

- I. Rozhodnutí předsedkyně rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 26. 3. 2020, č. j. ČTÚ-20 082/2019-603, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3 000,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 3. 2019, č. j. ČTÚ-6 720/2019-636/II. vyř – VoT (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (dále jen „ZOS“). Tohoto přestupku se měl dopustit tím, že porušil zákaz užití nekalé obchodní praktiky stanovený v § 4 odst. 4 ZOS; konkrétně se měl dopustit nekalé obchodní praktiky podle § 4 odst. 3 ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 tohoto zákona (tzv. setrvačného prodeje) a to tím, že po spotřebiteli, p. M. K. (dále také jen „spotřebitel“), dne 20. 11. 2018 (prostřednictvím vyúčtování služeb č. 2641674718) požadoval platbu za poskytnutou službu elektronických komunikací ve výši 516, 33 Kč za období od 20. 10. do 19. 11. 2018. Spotřebitel si přitom takovou službu neobjednal; smlouvu, kterou měl uzavřenu s žalobcem, totiž vypověděl již dne 29. 8. 2018, a ta tak zanikla uplynutím výpovědní doby dne 28. 9. 2018.
2. Žalobce uvedené rozhodnutí napadl rozkladem, který předsedkyně rady žalovaného rozhodnutím ze dne 26. 3. 2020, č. j. ČTÚ-20 082/2019-603, zamítla (dále jen „napadené rozhodnutí“). Kompletně se přitom ztotožnila se skutkovými zjištěními žalovaného a právními závěry učiněnými v prvostupňovém rozhodnutí.
3. Žalobce se s tímto výsledkem neztotožnil a proti uvedenému rozhodnutí podal dne 26. 5. 2020 k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu podle § 65 s. ř. s.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

4. Žalobce v jím podané žalobě zaprvé zpochybňuje skutková zjištění učiněná žalovaným. Konkrétně uvádí, že v řízení nebyl doložen žádný písemný důkaz o výpovědi účastnické smlouvy spotřebitele dne 29. 8. 2018. Ten přitom sám (alespoň ve své stížnosti ze dne 18. 1. 2019 adresované žalobci) uvádí, že výpověď podal až dne 28. 9. 2018., kdy se dostavil na prodejnu a kde údajně žádal o vyčíslení svého dluhu. V souladu s čl. 2.6.2 Všeobecných podmínek žalobce může účastník ukončit svoji účastnickou smlouvu výhradně písemnou výpovědí; žádná taková písemnost ale žalobci předložena nebyla. Spotřebiteli bylo při návštěvě prodejny dne 28. 9. 2018 sděleno, že jeho aktuální dluh činí 629,01 Kč (jednalo se o vyúčtování služeb za období od 20. 8. do 19. 9. 2018), ten spotřebitel uhradil dne 2. 10. 2018. Přitom i za předpokladu, že by výpověď byla platně dána dne 29. 8. 2018, tak by byl smluvní závazek ukončen teprve ke dni 28. 9. 2018; účastník byl tedy nadto povinen uhradit i vyúčtování služeb i za období od 20. 9. do 28. 9. 2018 (resp. do 19. 10. 2018). Vyúčtování za toto období činilo 499 Kč (dále také „vyúčtování I“), avšak nebylo uhrazeno, a proto byla spotřebiteli zaslána písemná upomínka. Ta je zpoplatněna částkou 130 Kč (včetně DPH).
5. V návaznosti na tuto upomínku spotřebitel dne 13. 11. 2018 zareagoval telefonicky s tím, že smlouva již byla ukončena a že další vyúčtování odmítá hradit. V interním systému žalobce byl tedy až den 13. 11. 2018 vyznačen jako den skončení smluvního závazku. Nicméně v důsledku interní chyby vystavil integrovaný informační systém žalobce spotřebiteli vyúčtování za období od 20. 10. 2018 do 19. 11. 2018 ve výši 516,33 Kč (dále

také „vyúčtování II“), které zahrnovalo jednak platbu za uvedené období a platbu za upomínku vztahující se předchozímu nezaplacenému vyúčtování (viz výše). Minimálně fakturace této upomínky byla přitom oprávněná. Žalobce dále připomíná, že po dalším telefonátu spotřebitele byla obě uvedená vyúčtování stornována, a spotřebitel tudíž nemusel hradit navíc nic (dokonce tak minimálně v období od 20. 9. do 28. 9. 2018 čerpal služby, za které nemusel nic uhradit).

6. Zadruhé žalobce zpochybnil právní hodnocení svého jednání. Předně uvádí, že jeho jednání nenaplnňovala tzv. generální klauzuli obchodní praktiky podle § 2 odst. 1 písm. o) ZOS (minimálně v části týkající se fakturované upomínky). Vedle toho žalobce odmítá, že jeho jednání mělo být hodnoceno jako nekalá, resp. dokonce agresivní obchodní praktika. Podle žalobce není přiléhavé podřazení jeho jednání pod písm. f) přílohy č. 2 k ZOS odpovídajícího bodu 29 přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/29/ES, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“). Podle své důvodové zprávy se uvedená směrnice vztahuje na takové praktiky, které výrazně narušují svobodnou volbu spotřebitelů. Žalobce své jednání nepovažuje za natolik závažné, jeho srovnání s jinými postihovanými obchodními praktikami svědčí o nepřiměřenosti právního hodnocení učiněné žalovaným.
7. Žalobce uvádí, že jeho jednání by mělo být hodnoceno ve světle ustanovení ZOS a směrnice o nekalých obchodních praktikách vztahujících se obecně k nekalým, resp. agresivním obchodním praktikám. Odkazuje zejména na tzv. generální klauzuli zakotvenou v § 4 odst. 1 ZOS a obsahující obecné vymezení nekalé obchodní praktiky a § 5b odst. 1 ZOS obsahující obecné vymezení agresivní obchodní praktiky. Právě tato generální klauzule nebyla podle žalobce naplněna. V této souvislosti upozorňuje na kritérium ovlivnění svobodné volby spotřebitele při činění obchodního rozhodnutí (u agresivní praktiky se vyžaduje velmi silný vliv). Žalobce dodává, že žádný nátlak na spotřebitele nevyvíjel. Vyúčtování II mělo svůj původ v dříve existujícím smluvním vztahu; nelze tedy tvrdit, že uvedené vyúčtování bylo výsledkem jednání mimo smluvní vztah.
8. Žalobce rovněž odmítá srovnání s případem, kterým se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 As 110/2014-52, a který se týkal tzv. setrvačného prodeje, konkrétně případu, kdy dodavatel energií neakceptoval výpověď spotřebitele od smlouvy o sdružených dodávkách a odběru zemního plynu a začal svému dřívějšímu zákazníkovi několik měsíců po uvedeném odstoupení dodávat plyn; tím ho de facto nutil stát se jeho zákazníkem a omezil ho v návratu k původnímu dodavateli. V nynější věci se nicméně nic takového nestalo; žalobce akceptoval dokonce i nepísemnou výpověď spotřebitele, nikterak mu nebránil čerpat služby u jiného obchodníka ani ho nenutil k odvolání výpovědi apod. K neoprávněnému vystavení faktury došlo pouze v důsledku administrativní chyby, nikoliv na základě vědomé a úmyslné snahy žalobce poškodit spotřebitele. Žalobce považuje za nepřiměřené, aby byl za individuální pochybení svého zaměstnance takto postihován, nadto v situaci, kdy sám spotřebitel se choval nestandardně (opožděně platil vyúčtování, výpověď nepodal písemně). Žalobce doplňuje, že v jeho případě byly dány liberační důvody podle § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“). Žalobce rovněž odmítá argumentaci rozsudky Evropského soudního dvora ve věcech sp. zn. C-388/13 a C435/11, které podle něj na posuzovaný případ nedopadají.
9. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 20. 7. 2020 nad rámec odůvodnění napadeného a prvostupňového rozhodnutí uvedl k první žalobní námitce, že žalobce i spotřebitel

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

v rámci správního řízení shodně tvrdili, že smlouva měla být ukončena na základě výpovědi ke dni 28. 9. 2018, a vyúčtování II tedy bylo vystaveno neoprávněně. Za této situace žalovaný nemohl mít důvodné pochybnosti o skutkovém stavu a tedy pochybit při shromažďování podkladů pro rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2017, č. j. 10 As 24/2015-84). Žalovaný potom doplňuje, že součástí vyjádření žalobce ze dne 25. 2. 2019 byl rovněž náhled jeho interního informačního systému, z něhož vyplývá, že dne 29. 8. 2018 pracovník žalobce přijal požadavek na ukončení smlouvy od spotřebitele (akceptoval jej). Tímto tedy byla smlouva mezi žalobcem a spotřebitelem platně vypovězena, a to bez ohledu na obsah Všeobecných podmínek žalobce.

10. Žalovaný dále odmítá, že by vyúčtování II bylo z části oprávněné, a to co se týče částky 130 Kč účtované za zaslání písemné upomínky za nezaplacení vyúčtování I. Byl to totiž žalobce, kdo v průběhu správního řízení na uvedené nepoukázal, naopak výslovně tvrdil, že vyúčtování bylo chybně vystaveno jako celek. Sám žalobce tedy zavinil případnou nedostatečnost skutkových zjištění stran oprávněnosti vyúčtování. Nicméně i pokud by měl žalobce pravdu, tak to nic nemění na podstatě jeho deliktního jednání (účtování cen za neobjednané služby).
11. Žalobce ve své replice ze dne 29. 6. 2020 nad rámce žaloby uvedl, že je jeho právem po pečlivém nastudování věci změnit či upravit své stanovisko k věci (zde k vyúčtování II). Žalobce se ke spotřebiteli choval nanejvýš vstřícně, dokonce stornoval i vyúčtování I, ačkoliv to bylo vydáno zcela po právu. Spotřebitel měl po vystavení vyúčtování II podat reklamaci a nikoliv věc řešit stížností. Vzhledem k tomu, že spotřebitel na vystavení vyúčtování II nijak nereagoval, neměl ho žalobce důvod považovat za chybné, a proto spotřebiteli následně zaslal urgenci tohoto vyúčtování.

III.

Posouzení žaloby

12. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek, vycházel přitom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl městský soud bez nařízení jednání, neboť žalobce s takovým postupem vyslovil souhlas a žalovaný na výzvu soudu podle § 51 s. ř. s. nijak nereagoval, je tedy dána fikce jeho souhlasu s takovým postupem.
13. Žaloba je důvodná.
14. Městský soud nejprve, než se zabýval jednotlivými žalobními námitkami, přistoupil k ověření, zda po právní moci napadeného rozhodnutí nedošlo ke změně právní úpravy, v jejímž důsledku by bylo třeba jednání žalobkyně posoudit podle jiné, příznivější právní úpravy. Podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod *se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější*. Uvedená zásada se přitom použije i pro oblast správního trestání (srov. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002-27, publikovaný pod č. 461/2005 Sb. NSS). Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46 (publikováno pod č. 3528/2017 Sb. NSS), se následně přiklonil k právnímu názoru, že povinnost

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

přihlédnout k příznivější právní úpravě vztahující se k trestnosti a sankci za správní delikty má i krajský soud rozhodující o žalobě proti rozhodnutí, jímž byl pachatel uznán vinným ze spáchání správního deliktu a jímž mu za takový delikt byla uložena sankce. Publikovaná právní věta tohoto usnesení zní: *„Rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, kdy zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.“* K takové změně právní úpravy je tedy krajský soud povinen přihlédnout z úřední povinnosti (bez ohledu na to, zda žalobkyně vznesla odpovídající žalobní námitku); současně se jedná o ústavně odůvodněnou výjimku z pravidla zakotveného v § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož jinak správní soudy posuzují zákonnost napadených rozhodnutí zásadně podle *skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.*

15. Městský soud konstatuje, že v uvedeném období k relevantní změně právní úpravy nedošlo.
16. Nejprve se městský soud zabýval první žalobní námitkou týkající se tvrzení o nedostatečnosti skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno. Městský soud předně konstatuje, že žalobce v žalobě oproti svým vyjádřením v rámci správního řízení (či ještě před jeho zahájením) uvádí v zásadě dvě nové skutečnosti. Žalovaný přitom upozorňuje, na to, že žalobce v průběhu správního řízení žádná obdobná tvrzení nevznášel, naopak potvrzoval ty skutečnosti, které nakonec žalovaný vzal za prokázané a postavil na nich své rozhodnutí; pasivita žalobce ve správním řízení v tomto ohledu tedy nemůže být na újmu zákonnosti napadeného rozhodnutí.
17. Městský soud v tomto ohledu upozorňuje zejména na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71, z něhož vyplývají následující závěry (publikované právní věty): *„Žalobní tvrzení či důkazní návrhy krajský soud nemůže odmítnout jako opožděné nebo účelové jen proto, že je obviněný z přestupku neuplatnil, ač tak dle § 73 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, učinit mohl, v řízení před správními orgány. Krajský soud však na základě skutkového a právního stavu věci, který je dle § 75 odst. 2 s. ř. s. povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, může tato žalobní tvrzení shledat irelevantními nebo nevěrohodnými, a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné (§ 52 odst. 1 s. ř. s.). Tyto své závěry musí krajský soud náležitě odůvodnit.“* A dále: *„V rámci přezkumu napadeného rozhodnutí ve smyslu § 75 s. ř. s., je krajský soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostaly své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Pokud krajský soud zjistí, že správní orgány takto nepostupovaly, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). To může učinit porovnáním s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových. Jsou-li nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nabrázovat činnost správních orgánů soudem, uloží krajský soud tuto povinnost správnímu orgánu.“* Ve světle uvedených závěrů tedy městský soud zhodnotil a přezkoumal nově uvedená skutková tvrzení žalobce, která nejsou (tak jak tvrdí žalovaný) bez dalšího nepřípustná.

18. První nově uváděná skutečnost se týká otázky platnosti výpovědi z účastnické smlouvy, kterou měl spotřebitel učinit na pobočce žalobce dne 29. 8. 2018. Z podkladů shromážděných v rámci správního řízení nicméně vyplývá, že žalobce platnost této výpovědi nijak nezpochybňoval a naopak upozorňoval na interní administrativní chybu, v jejímž důsledku nebyla tato výpověď řádně zpracována, a proto smlouva (v systému žalobce) nebyla řádně ukončena ke dni 28. 9. 2018, ale až dne 13. 11. téhož roku. To vyplývá jednak z odpovědi ze dne 24. 1. 2019, kterou v reakci na stížnost zaslal žalobce spotřebiteli, dále také z vyjádření žalobce v rámci správního řízení ze dne 27. 3. 2019 (učiněno až po vydání prvostupňového rozhodnutí). Konečně ve vyjádření ze dne 25. 2. 2019 žalobce uvedl, že *„[v]ýpověď byla přijata osobně přímo v naší prodejně a pořízena rovnou do databáze.“* Součástí tohoto vyjádření je i náhled z informačního systému žalobce (následuje ihned po citované pasáži), konkrétně náhled záznamu o ukončení smlouvy spotřebitelem. V tomto záznamu je v kolonce „komunikační kanál“ uvedeno „osobně“; v kolonce datum vytvoření „29. 8. 2018 10:23:38“ a v kolonce „popis“ je uvedeno *„29/8/2018 10:24:14 MALACHP z důvodu nevyužití končí zákazník smlouvu prosím o ukončení“*.
19. Městský soud předně uvádí, že uvedenou argumentaci žalobce považuje za účelovou, resp. nevěrohodnou. V rámci správního řízení totiž žalobce nijak nerozporoval, že účastnická smlouva mezi ním a spotřebitelem ze dne 18. 7. 2018 byla vypovězena dne 29. 8. 2018, kdy se spotřebitel osobně dostavil na pobočku žalobce. Smluvní vztah tak byl ukončen uplynutím 30denní výpovědní doby dne 28. 9. 2018. To žalobce potvrzuje jak svými vyjádřeními učiněnými v rámci správního řízení i před jeho zahájením, dále uvedená skutečnost jednoznačně vyplývá ze záznamu z informačního systému žalobce, jehož náhled žalobce sám žalovanému poskytl. Městský soud se tedy shoduje s žalovaným v tom, že nemůže být pochyb o zjištění, že spotřebitel se dne 29. 8. 2018 osobně dostavil na pobočku žalobce, kde od něj pracovník žalobce přijal výpověď účastnické smlouvy (zřejmě učiněnou ústně), kterou zaevidoval v informačním systému. Pokud tedy žalobce v žalobě tvrdí, že o podání výpovědi dne 29. 8. 2018 neexistuje žádný písemný důkaz, tak toto jeho tvrzení je v jednoznačném rozporu s podklady, které on sám žalovanému poskytl a které jsou založeny ve správním spisu. Městský soud může přisvědčit pouze tomu, že ve správní spisu není založena písemná výpověď (právní jednání spotřebitele v písemné formě).
20. Žalobce nicméně nijak platnost výpovědi ze dne 29. 8. 2018 nezpochybňoval, naopak ji svým pozdějším postupem vůči spotřebiteli (faktické ukončení smlouvy, resp. poskytování služeb dne 13. 11. 2018; stornování vyúčtování I a II) i vyjádřeními potvrzoval. I pokud by tedy městský soud souhlasil s žalobcem v tom, že předmětná výpověď nebyla učiněna platně, neboť nebyla dodržena sjednaná písemná forma takového jednání (viz čl. 2.6.2 Všeobecných podmínek žalobce), tak by musel konstatovat, že tento nedostatek formy byl později zhojen právě postupem obou stran, viz § 582 odst. 2 věta první zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, podle něhož *[n]ení-li dodržena forma právního jednání ujednaná stranami, lze neplatnost namítnout, jen nebylo-li již plněno* (ačkoliv se jedná o otázku spadající do kompetence civilních soudů, městský soud si o ní jakožto o předběžné otázce může na základě § 52 odst. 2 s. ř. s. učinit úsudek sám; není mu totiž známo, že by civilní soud uvedenou otázku již posoudil). Právě z uvedeného důvodu tedy městský soud nepovažuje za nutné podrobně analyzovat, zda výpověď smlouvy byla původně učiněna platně či nikoliv (resp. v dostačující formě); v této souvislosti by se musel při zohlednění konkrétních skutkových okolností zabývat zejména výkladem § 564 a § 582 odst. 1

občanského zákoníku, které se zabývají právě smluvním požadavkem na určitou formu právního jednání a následkem jeho nedodržení.

21. Z uvedených důvodů hodnotí městský soud v uvedené části první žalobní námitku jako nedůvodnou.
22. Pokud jde o druhou žalobcem nově uváděnou skutečnost, ta se týká vyúčtování služeb ze dne 20. 11. 2018 (vyúčtování II), v jehož vystavení (a následné urgenci) bylo žalovaným právě spatřováno naplnění skutkové podstaty přestupku. Žalobce nově uvádí, že z částky 516,33 Kč, která byla spotřebiteli naúčtována, bylo minimálně 130 Kč účtováno zcela po právu, neboť se jednalo o poplatek za zaslání písemné upomínky související s předchozím smluvním vztahem. K tomu městský soud dle obsahu listin založených ve správním spisu doplňuje, že dle vyúčtování služeb za období 20. 10. – 19. 11. 2018 - daňového dokladu č. 2641674718 (vyúčtování II) – a zejména souhrnného přehledu služeb k tomuto daňovému dokladu, byl spotřebiteli účtován „*měsíční paušál za tarif*“ a dále „*písemná upomínka k dlužné částce*“. Rovněž z opravného daňového dokladu / dobropisu k uvedenému vyúčtování II ze dne 17. 1. 2019 vyplývá, z čeho se skládala výsledná fakturovaná částka 516,33 Kč, a sice z „*měsíčního paušálu za tarif*“ a „*písemné upomínky k dlužné částce*“. Žalovaný nicméně ve skutkové větě výroku prvostupňového rozhodnutí vymezil skutek, který je hodnocen jako přestupek (a který je tedy trestán) následovně: „*[Žalobce] dne 20. 11. 2018 požadoval po spotřebiteli M. K. odloženou platbu za poskytnutou službu elektronických komunikací ve výši 516, 33 Kč prostřednictvím vyúčtování č. 2641674718 za zúčtovací období od 20. 10. 2018 do 19. 11. 2018, kterou si spotřebitel neobjednal, jelikož dne 29. 8. 2018 platně vypověděl smlouvu k předmětnému telefonnímu číslu 731 117 040 na provozovně účastníka řízení, čímž smlouva zanikla uplynutím výpovědní doby ke dni 28. 9. 2018.*“
23. V této části musel dát městský soud žalobci za pravdu. Již z žalovaným pro rozhodnutí shromážděných pokladů vyplývalo, že částka účtovaná spotřebiteli ve vyúčtování II se skládala ze dvou složek – měsíčního paušálu za tarif a poplatku za blíže nespecifikovanou písemnou upomínku k dlužné částce. Žalovaný nicméně tuto skutečnost nijak nereflektoval (nijak se nezabýval tím, v jaké souvislosti byla žalobci zaslána písemná upomínka) a s ohledem k tomu, že na ni žalobce neupozornil, měl za prokázané, že celá částka 516,33 Kč byla spotřebiteli neoprávněně účtována za služby, které si neobjednal (viz výše citovaná skutková věta výroku prvostupňového rozhodnutí).
24. Městský soud tedy na základě uvedeného skutkového tvrzení žalobce a v souladu s postupem načrtnutým ve výše citovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu na základě porovnání tohoto tvrzení a podkladů pro rozhodnutí obsažených ve správním spisu dospěl k závěru, že žalovaný nedostál své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu. Žalovaný se totiž částí jednání, které žalobci vytýká, *de facto* vůbec nezabýval, neboť nezkoumal, z jakého důvodu žalobce spotřebiteli účtoval poplatek 130 Kč za písemnou upomínku ve vyúčtování II. V důsledku uvedeného pochybení byl tedy žalobce z části potrestán za jednání, o jehož protiprávnosti podklady shromážděné pro rozhodnutí nevypovídají (viz skutková věta výroku prvostupňového rozhodnutí, kterou je vymezeno deliktní jednání). Z uvedeného důvodu musel městský soud napadené rozhodnutí zrušit. Městský soud se nicméně shoduje s žalovaným v tom, že tímto nejsou nijak zpochybněna skutková zjištění týkající se účtování měsíčního paušálu za tarif v témže vyúčtování II ani právní hodnocení tohoto jednání jakožto přestupku.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

25. Dále se městský soud zabýval druhou žalobní námitkou, kterou žalobce již brojil proti právnímu hodnocení svého jednání. Městský soud přitom nebude posuzovat důvodnost těchto žalobních námitek ve vztahu k účtování poplatku 130 Kč za písemnou upomínku ve vyúčtování II, neboť již výše shledal, že tato část vytýkaného jednání nebyla v řízení prokázána (a konečně ani nebyla samostatně právně hodnocena). Důvodnost uvedených námitek tedy bude soud posuzovat pouze ve vztahu k účtování měsíčního paušálu za tarif v tomto vyúčtování.
26. Předně se městský soud zabýval tvrzením, že jednání, které je žalobci vytýkáno nelze považovat za obchodní praktiku ve smyslu § 2 odst. 1 písm. o) ZOS. Žalobce přitom tuto námitku nijak podrobně nerozvedl. Městský soud připomíná, že pokud žalobce v žalobních bodech neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí pak soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (podrobněji srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128).
27. Podle § 2 odst. 1 písm. o) ZOS, *[p]ro účely tohoto zákona se rozumí obchodní praktikou způsob chování prodávajícího spočívající v konání, opomenutí, prohlášení, obchodním sdělení včetně reklamy a uvedení na trh související s propagací, prodejem nebo dodáním výrobku nebo služby spotřebiteli.* Podle písm. r) uvedeného ustanovení se rozhodnutím ohledně koupě rozumí rozhodnutí spotřebitele o tom, zda, jak a za jakých podmínek výrobek nebo službu koupí, zda za ně zaplatí najednou nebo částečně, zda si je ponechá nebo neponechá nebo zda ve vztahu k nim uplatní právo vyplývající ze smlouvy, ať již se spotřebitel rozhodne jednat nebo zdržet se jednání.
28. Městský soud se plně ztotožňuje s žalovaným, který již v prvostupňovém rozhodnutí (zejména str. 4 a 5) podrobně vysvětlil, proč je posuzované jednání žalobce nutno považovat za obchodní praktiku ve smyslu § 2 odst. 1 písm. o) ZOS. Žalovaný přesvědčivě odkázal na např. na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ve věci C-388/13 nebo na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 As 110/2014-52. V posledně uvedeném rozsudku se Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k pokynům Evropské komise k evropské směrnici jednoznačně postavil za širší výklad pojmu rozhodnutím ohledně koupě (čili obchodní transakci) tak, že zahrnuje „širokou škálu rozhodnutí, která spotřebitel učiní ve vztahu k určitému produktu nebo službě“; a to včetně „rozhodnutí spotřebitele o obchodní transakci, která nastanou až po koupi produktu či uzavření smlouvy o poskytování služby. Jedná se např. o rozhodnutí, která souvisí s uplatněním smluvních práv spotřebitele, jako je právo na odstoupení, právo na vypovězení smlouvy o poskytování služeb nebo právo vyměnit produkt či přejít k jinému obchodníkovi.“ Konečně Nejvyšší správní soud upozorňuje i na bod 13 odůvodnění směrnice o nekalých obchodních praktikách, podle něhož by se „za účelem podpory důvěry spotřebitele měl obecný zákaz vztahovat rovněž na nekalé obchodní praktiky jak mimo smluvní vztah mezi obchodníkem a spotřebitelem, tak i po uzavření smlouvy nebo během jejího plnění.“
29. V posuzovaném případě je zřejmé, že vystavení vyúčtování II a jeho následná urgence (i přesto, že smluvní vztah mezi žalobcem a spotřebitelem byl již před tím ukončen) bylo způsobilé ve spotřebiteli např. vzbudit dojem, že smlouvu s žalobcem platně neukončil (že to např. není snadné apod.) a že bude nucen v ní pokračovat. Z uvedeného důvodu se bezesporu jedná o obchodní praktiku.

30. Dále se městský soud zabýval tím, zda lze jednání žalobce skutečně hodnotit jako nekalou obchodní praktiku. Městský soud níže cituje relevantní právní úpravu obsaženou v zákoně o ochraně spotřebitele, která je implementací úpravy směrnice o nekalých obchodních praktikách. Uvedená ustanovení ZOS je tedy třeba vykládat eurokonformě, tedy ve shodě s tím, jak je vykládána uvedená směrnice, zejména ze strany SDEU.
31. Podle § 4 odst. 1 ZOS, *[o]bchodní praktika je nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působením vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě. Je-li obchodní praktika zaměřena na určitou skupinu spotřebitelů, posuzuje se podle průměrného člena této skupiny. Podle odst. 3 uvedeného ustanovení, [n]ekalou obchodní praktikou se rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona. Dále podle odst. 4 uvedeného ustanovení, [u]žívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí se zakazuje.*
32. Podle 5b odst. 1 ZOS, *[o]bchodní praktika se považuje za agresivní, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům a okolnostem výrazně zhoršuje nebo může výrazně zhoršit svobodu volby nebo chování spotřebitele ve vztahu k výrobku nebo službě, a to obtěžováním, donucováním včetně použití fyzické síly nebo nepatřičným ovlivňováním, čímž způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.*
33. Podle písm. f) přílohy 2 k ZOS, *[o]bchodní praktiky jsou vždy považovány za agresivní, pokud prodávající požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoli si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.*
34. Žalobce předně argumentuje, že žalovaný měl zejména zkoumat naplnění tzv. generální klauzule, kterou jsou obecně charakterizovány nekalé obchodní praktiky (viz § 4 odst. 1 ZOS), resp. agresivní obchodní praktiky (viz § 5b odst. 1 ZOS). Žalovaný nicméně v prvostupňovém rozhodnutí správně odkázal na rozsudek SDEU ve věci C-435/11, v jehož bodě 45 je zdůrazněno, že směrnice o nekalých obchodních praktikách „*musí být vykládána v tom smyslu, že v případě, kdy obchodní praktika splňuje všechna kritéria uvedená v čl. 6 odst. 1 této směrnice k tomu, aby byla kvalifikována jako klamavá praktika vůči spotřebiteli, není namístě ověřovat, zda je taková praktika rovněž v rozporu s požadavky náležité profesionální péče ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) téže směrnice, aby mohla být platně považována za nekalou, a tudíž zakázána na základě čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice.*“ Uvedené závěry SDEU potom Nejvyšší správní soud aplikoval v již výše citovaném rozsudku sp. zn. 7 As 110/2014, ve kterém uvedl „*že vnitrostátní orgán musí při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázána podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách, postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I citované směrnice, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, resp. příloze I citované směrnice, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5a zákona o ochraně spotřebitele, resp. čl. 8 až 9 citované*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

směrnice, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, resp. čl. 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách.“

35. Závěry uvedené judikatury lze – pro účely nyní posuzovaného případu – shrnout tak, že pokud určitá obchodní praktika naplňuje znaky uvedené v jednotlivých ustanoveních přílohy č. 1 a 2 k ZOS, tak potom u ní není nutné zkoumat, zda naplňuje rovněž obecné znaky nekalé obchodní praktiky podle § 4 odst. 1 ZOS (resp. tzv. generální klauzuli), ale je bez dalšího nutno uzavřít, že se jedná o nekalou obchodní praktiku. To konečně přímo vyplývá i z § 4 odst. 3 ZOS, resp. z návětí příloh 1 a 2 tomuto zákonu. Obdobně tak je tomu v případě podkategorie nekalých obchodních praktik, tzv. agresivních obchodních praktik, které jsou obecně vymezeny v § 5b odst. 1 ZOS; příloha č. 2 ale bez vazby na tuto definici stanoví, které obchodní praktiky je třeba vždy považovat za agresivní.
36. Městský soud tedy musí odmítnout výše uvedenou tezi žalobce. Žalovaný postupoval správně, pokud poté, co shledal, že jednání žalobce naplňuje znaky obchodní praktiky podle písm. f) přílohy č. 2 k ZOS, tak bez dalšího uzavřel, že se jedná o agresivní obchodní praktiku a obecněji potom o obchodní praktiku nekalou.
37. Městský soud se přitom shoduje s žalovaným v tom, že jednání, kterého se žalobce dopustil, skutečně naplňuje znaky agresivní obchodní praktiky podle písm. f) přílohy 2 k ZOS (tzv. setrvačného prodeje). Jak soud již uvedl výše, tak v daném případě byl smluvní vztah mezi žalobcem a spotřebitelem ukončen ke dni 28. 9. 2018, pokud tedy – byť z důvodu interní administrativní chyby – žalobce po spotřebiteli požadoval platbu i za další období (od 20. 10 do 19. 11. 2018), tak se jednalo o požadavek platby za služby, které si spotřebitel neobjednal. Uvedené ustanovení přitom nerozlišuje ty situace, kdy si spotřebitel u prodávajícího v předcházejícím období shodné služby objednal (a aktuální požadovaná platba se tak může jevit jako pokračování v dřívějších obchodních vztazích), od situací, kdy tito dva spolu v předcházejícím období v žádném smluvním vztahu nebyli.
38. Pokud dále žalobce odlišuje své jednání od jednání, které stálo v základu případu, který Nejvyšší správní soud řešil v citovaném rozsudku sp. zn. 7 As 110/2014, tak i tuto tezi musí městský soud odmítnout. Vymezení agresivní obchodní praktiky v písm. f) přílohy 2 k ZOS nestanoví, že by cílem prodávajícího muselo být zamezit spotřebiteli ve změně dodavatele či ho nutit k setrvání ve smluvním svazku s ním. Podstatné je především to, jak určité jednání může působit na spotřebitele, který na základě postupu prodávajícího (být způsobeného z nedbalosti v důsledku prosté administrativní chyby) může nabýt dojmu, že se ve smluvním svazku s prodávajícím stále nachází, že tento smluvní vztah platně neukončil (resp. že to může být náročné), a že je tedy nucen v něm pokračovat (a podobně). Uvedený dojem mohlo jednání žalobce – i když to on sám nezamýšlel – vzbudit i ve spotřebiteli v této věci, ačkoliv ten ve výsledku vystupoval ve věci aktivně a u žalobce se obratem domohl nápravy. V tomto ohledu se nyní posuzovaný případ nijak zásadně neliší od případu, kterým se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku sp. zn. 7 As 110/2014.
39. V této souvislosti městský soud zdůrazňuje, že odpovědnost žalobce jakožto právnické osoby za přestupek je objektivní (srov. § 20 přestupkového zákona), tudíž se nevyžaduje, aby bylo prokázáno jeho zavinění, natož zavinění ve formě úmyslu. Podstatné pro posouzení odpovědnosti žalobce za přestupek není ani to, zda spotřebiteli vznikla

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

v důsledku deliktního jednání žalobce skutečně újma (případně byl skutečně ovlivněn), neboť to není známkou skutkové podstaty (viz výše). Relevantní není ani to, zda žalobce sám napravil své předchozí pochybení tím, že vyúčtování I a II dodatečně stornoval. Přestupkový zákon ani ZOS totiž neupravují institut účinné lítosti jakožto důvod zániku odpovědnosti za přestupek; pozdější jednání žalobce tak mohlo být zohledněno pouze jako polehčující okolnost při stanovení sankce, resp. výše pokuty (viz § 39 písm. c) přestupkového zákona).

40. Pokud jde o uplatnění liberačního důvodu podle § 21 odst. 1 přestupkového zákona, tak i tuto tezi musel městský soud odmítnout. Podle uvedeného ustanovení *[p]rávníká osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila*. Žalobce nedoložil, že by v posuzovaném případě vynaložil veškeré úsilí, aby přestupku zabránil. Městský soud připomíná, že žalobci je jednání jeho zaměstnanců obecně přičitatelné; to on odpovídá za to, jak své povinnosti tito zaměstnanci vykonávají; nemůže se tedy obecně zprostit své odpovědnosti tím, že poukáže na to, že tito zaměstnanci pochybili či se dopustili administrativní chyby. Konečně z podkladů obsažených ve správním spisu i z vyjádření žalobce vyplývá, že k administrativnímu pochybení na jeho straně došlo opakovaně; nejprve nebyla řádně zpracována výpověď daná spotřebitelem dne 29. 8. 2018, následně tento stav nebyl napraven při jeho další návštěvě pobočky dne 28. 9. 2018 a konečně nebyl tento problém odstraněn ani v návaznosti na telefonát dne 13. 11. 2018. Teprve po tomto telefonátu totiž bylo žalobci vystaveno vyúčtování II. Takováto série administrativních pochybení zajisté nevypovídá o maximálním úsilí zabránit přestupku.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

41. Městský soud tedy rekapituluje, že se z části ztotožnil s první žalobní námitkou, a to stran toho, že žalobce byl uznán vinným i za jednání spočívající v tom, že ve vyúčtování II a následné urgenci po spotřebiteli požadoval zaplacení částky 130 Kč jakožto poplatek za písemnou upomínku (podrobně viz body 22 až 24 shora). Ostatní žalobní námitky nicméně městský soud shledal nedůvodnými.
42. Z uvedeného důvodu rozhodl městský soud napadené rozhodnutí zrušit podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro jeho nezákonnost. Městský soud současně neshledal důvody pro postup podle § 78 odst. 3 s. ř. s., tedy současně zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť podle jeho názoru v daném případě netrpí prvostupňové rozhodnutí takovými vadami, které by nebylo možné odstranit v rámci nového posouzení rozkladu. Žalovaný bude v dalším řízení v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným městským soudem v tomto rozsudku.
43. O nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měl žalobce ve věci plný úspěch, náleží mu náhrada nákladů řízení. Žalobce nebyl právně zastoupen, náleží mu tudíž náhrada nákladů toliko za soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 17. srpna 2022

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.